

از دواج اسلامی

www.ketab.ir

شهید محراب آیت‌الله سید عبدالحسین تقی‌ب

سرشناسه: دستغیب، عبدالحسین، ۱۲۹۲ - ۱۳۶۰.

عنوان و نام پدیدآور: ازدواج اسلامی / مؤلف عبدالحسین دستغیب.

مشخصات نشر: قم: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی، ۱۳۸۵.

مشخصات ظاهری: ۱۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۷۰-۷۹۵-۷

ISBN 978 - 964 - 470 - 795 - 7

وضعیت فهرست‌نویسی: فایا.

یادداشت: کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشران متفاوت منتشر شده است.

یادداشت: کتابنامه: ص [۱۸۴] - ۱۸۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.

یادداشت: چاپ دوم: بهار ۱۳۸۷.

موضوع: روانه بی (اسلام).

موضوع: اسلام و خانواده.

شناسه افزوده: جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، دفتر انتشارات اسلامی.

رده بندی کنگره: ۲۸۰ / ۱۷ / ۵۵ / ۳۳۰.BP

رده بندی دیویی: ۲۶۱.۶۶

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۲۱ / ۸۵م.

ازدواج اسلامی

- مؤلف: شهید محراب آیه الله سید عبدالحسین دستغیب رحمته الله علیه
- موضوع: ازدواج
- قطع: رحعی
- نوبت چاپ: پنجم
- چاپ و نشر: دفتر انتشارات اسلامی
- تعداد صفحات: ۱۸۸
- تاریخ انتشار: تابستان ۱۳۹۵
- شمارگان: ۳۰۰۰

فهرست مطالب

- ۱۳ ■ **پیشگفتار**
- ۱۳ * اسلام در رند، بیرونی و بیرونی
- ۱۳ * جامع احکام، تفسیر خداست
- ۱۴ * خوشی دنیا و آخرت برای مؤمنین است
- ۱۵ * ازدواج برای خدا
- ۱۶ * حفظ چشم و تداوم زندگی سیران خانواده
- ۱۷ * دستورات شرع در مورد شوهرداری
- ۱۸ * اثر حرص و فریفته شدن به تبلیغات
- ۲۰ * حکمیت برای حفظ خانواده
- ۲۱ * طرز تربیت فرزندان و کمک به آنان
- ۲۱ * خدمات ارزشمند شهید آیه الله دستغیب رحمته الله علیه
- ۲۳ ■ **اهمیت ازدواج**
- ۲۴ * رعایت اعتدال و شهوت جنسی
- ۲۴ * سختگیری در ازدواج
- ۲۶ * تکلیف پدر و مادرها
- ۲۷ * نشانه‌های بلوغ از نظر شرع

- * سادگی در ازدواج ۲۷
- نمونه‌هایی از ازدواجهای تاریخ صدر اسلام ۲۹
- * ۱- ازدواج مقداد با ضباعه ۲۹
- * ۲- ازدواج جویر با ذلفا دختر رئیس قبیله ۳۰
- * ۳- ازدواج حضرت علی با حضرت فاطمه علیها السلام ۳۳
- برکات معنوی تشکیل خانواده ۳۵
- * همسر نعمت خداست ۳۵
- * زود پابندی به خانواده ۳۶
- * پاره‌ای از آداب شب زفاف ۳۶
- * مناسب‌ترین وقت جماع ۳۷
- * آداب آمیزش ۳۹
- اختلاط زن و مرد ۴۱
- * سخن گفتن زن در جمع افراطی حرام ۴۲
- * کار کردن زن در خارج از منزل ۴۲
- * زن و زیبایی ۴۳
- * زینت و آرایش ۴۳
- * زینت کردن زن ۴۵
- * چشم چرانی ۴۶
- * بانوان و لزوم پرداخت صدقه ۴۷
- * حرمت ازدواج با شرابخوار ۴۹
- وظایف زن و شوهر نسبت به همدیگر و حکم طلاق ۵۰
- * وظایف زن نسبت به شوهر ۵۰

- ۵۲ * عذر خواهی حضرت زهرا از علی علیه السلام
- ۵۲ * اطاعت زن از شوهر
- ۵۳ * وجوب تمکین در امر زناشویی
- ۵۳ * انفاق زن با اذن شوهر
- ۵۴ * آزار به همسر
- ۵۵ * حرمت بیعت جنین
- ۵۵ * زینت بردن نطفه
- ۵۶ * وظایف شوهر نسبت به زن
- ۵۷ * طلاق قبل از اسلام
- ۵۷ * حکم اسلام درباره طلاق
- ۶۰ ■ ازدواج در بهشت
- ۶۳ * وصف حوریان بهشتی
- ۶۶ ■ حکم زنا در اسلام
- ۶۶ * معانی اثم و غی
- ۶۷ * زنا بدترین راه دفع شهوت
- ۶۹ * آثار دنیوی و اخروی زنا
- ۷۰ * عذاب برزخی زناکار
- ۷۰ * لعنت شدن زناکاران توسط اهل محشر
- ۷۱ * زنا، عامل فقر و مرگ ناگهانی
- ۷۱ * فساد نسب و تربیت طفل
- ۷۱ * کیفر زنای محصنه
- ۷۲ * پیش بینی همه جانبه اسلام

- ۷۵ * اسباب ترک زنا
- ۷۵ * ۱- وجوب رعایت حجاب
- ۷۸ * ۲- عدم نگاه به بیگانه
- ۷۸ * نگاه، تیر زهر آلود شیطان
- ۷۸ * زنای اعضای بدن
- ۷۹ * هم زنجیر با ابلیس
- ۸۰ * ۳- تعزیم خلوت با بیگانه
- ۸۰ * ۴- زنجیر خود شدید
- ۸۳ * دو نکته قابل توجه
- ۹۲ ■ **حرمت لواط در اسلام**
- ۹۳ * کفر بودن لواط
- ۹۳ * سنگ عذاب هنگام مرگ لواط کار
- ۹۴ * عذابهای قوم لوط بر ظالمین
- ۹۴ * کشته شدن مولا توسط غلام
- ۹۵ * لواط، کاری زشت و فاحشه است
- ۹۶ * ۱- حرمت نگاه شهوتی به پسر
- ۹۶ * ۲- لعاب آتشین برای بوسه شهوت
- ۹۷ * ۳- خوابیدن دو مرد یا دوزن زیر یک لحاف
- ۹۸ * حدّ لواط
- ۹۹ * چرا حدّ لواط قتل است؟
- ۱۰۲ * توبه و نجات از آتش
- ۱۰۳ * یک حکم فقهی

- ۱۰۴ * حکم وضعی لواط
- ۱۰۵ ■ حرمت استمنا از نظر اسلام
- ۱۰۶ * شیوع استمنا
- ۱۰۷ * مضرات جسمی و روحی استمنا
- ۱۱۱ * ضررهای استمنا از دیدگاه علم
- ۱۱۴ ■ مت مساحقه از دیدگاه اسلام
- ۱۱۵ * حد مساحقه
- ۱۱۷ ■ حرمت قیامت از نظر اسلام
- ۱۱۷ * قیامت
- ۱۱۸ * حد قیامت
- ۱۱۹ * سخن امام صادق علیه السلام درباره دبیوت
- ۱۲۰ ■ وجوب اطاعت از والدین
- ۱۲۱ * موارد وجوب اطاعت از والدین
- ۱۲۳ * حکم تعارض امر و نهی والدین
- ۱۲۳ * لزوم تحصیل اذن والدین
- ۱۲۴ * فرمایش شهید در سفر مباح و مستحب
- ۱۲۵ * رعایت احترام به والدین
- ۱۲۷ * عقوق والدین
- ۱۲۸ * عقوق والدین از دیدگاه روایات
- ۱۲۹ * عدم آموزش عاق والدین
- ۱۳۰ * نماز عاق والدین پذیرفته نیست
- ۱۳۰ * جوان محتضر و شفاعت پیغمبر

- * عقوق چیست؟ ۱۳۱
- * وجوب نیکی به پدر و مادر ۱۳۲
- * تفسیر آیه: (...وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا...) ۱۳۳
- * برتر از جهاد ۱۳۴
- * نیکی به والدین کفاره گناهان ۱۳۵
- * نگاه شفقت به پدر و مادر ۱۳۵
- * خشنودی والدین خشنودی خداست ۱۳۵
- * دعای ملائکه برای نیکی کننده به پدر و مادر ۱۳۶
- * اثر دنیوی عمل والدین ۱۳۶
- * نیکی به والدین و صلوات بر ائمه ۱۳۷
- * زیادتی مال و آبرو ۱۳۷
- * عقوق، عامل گدایی و بدبختی ۱۳۷
- * فرجام سیاه عاق والدین ۱۳۸
- * استجابات دعای والدین ۱۳۹
- * جوان عاق و دعای مشلول ۱۳۹
- * مادر به نیکی سزاوارتر است ۱۳۹
- * ادای حق پدر و مادر ۱۴۰
- * جوان و مادر زمینگیر ۱۴۰
- * اجابت مادر در نماز مستحبی ۱۴۱
- * وجوب نیکی به والدین، چه مسلمان باشد یا کافر ۱۴۱
- * دعا برای پدر و مادر ۱۴۲
- * تأکید فراوان بر نیکی به والدین ۱۴۲

- ۱۴۳ * دستور حضرت صادق علیه السلام به زکریا بن ابراهیم
- ۱۴۴ * نیکی به والدین در حال حیات و پس از مرگ
- ۱۴۴ * حقوق والدین پس از مرگ
- ۱۴۵ * عقوبت والدین پس از مرگ
- ۱۴۵ * یک عمل و ثوابهای متعدد
- ۱۴۶ * لزوم استغفار و دعا برای والدین
- ۱۴۶ * خدمت به مادر در سفر حج و زیارت
- ۱۴۷ * زحمت‌ها، طاقت فرسای مادر در حمل و وضع
- ۱۴۷ * احرام، حق واجب پدر و مادر
- ۱۴۸ * نفرین بی‌ولادت، عامل فقر
- ۱۴۸ * نفرین مادر و پسران پای زمخشری
- ۱۴۸ * دعا و خیرات حق والدین پس از مرگ
- ۱۴۹ * مراقبت ویژه در تربیت کودکان
- ۱۵۰ * **وظیفه والدین نسبت به اولاد**
- ۱۵۲ * حق پدر در جلوگیری اولاد از گناه
- ۱۵۲ * نماز خواندن کودکان پیش از تکلیف
- ۱۵۳ * سحر خیزی به برکت تمرین دادن پدر
- ۱۵۳ * لزوم احساس مسؤولیت پدر
- ۱۵۴ * لزوم جلوگیری از مفاسد کودکان
- ۱۵۴ * لزوم مراقبت بیشتر مادران
- ۱۵۵ * عدم جواز تشبیه بدنی در کودکان
- ۱۵۵ * لزوم حفظ حرمت مادر

- * تساوی در نفقهٔ کودکان ۱۵۶
- * وادار نمودن کودکان به نماز ۱۵۶
- * خداوند، رازق بندگان ۱۵۶
- * وجوب نفقهٔ فرزند بر پدر ۱۵۷
- * تلاش برای ازدواج فرزندان ۱۵۷
- * آموزش و پرورش دینی ۱۵۷
- * مهریانی نسبت به فرزندان ۱۵۸
- * نگاه شرافتمندانه به فرزند ۱۵۸
- * نیکی به فرزندان از والدین ۱۵۸
- * دختر به نیکی سزاوارتر است ۱۵۹
- ازدواج و زناشویی از دیدگاه احیاء و روایات ۱۶۰
- * اهمیت ازدواج ۱۶۰
- * بهترین و بدترین زنان ۱۶۲
- * همسران شایسته ۱۶۴
- * شرایط و آداب زناشویی ۱۶۶
- * حقوق زن و شوهر نسبت به یکدیگر ۱۶۹
- * محبت به فرزندان و نامگذاری آنان ۱۷۳
- * لزوم تربیت کودکان ۱۷۵
- * دعاهاى طلب فرزند ۱۷۷
- * زمان نامگذاری و ختنهٔ کودک ۱۷۹
- * چند توصیهٔ بسیار مهم ۱۸۰
- فهرست منابع و مأخذ ۱۸۴

پیشگفتار

اسلام در زندگی درونی و بیرونی

شخصی نیست که اسلام دین کامل است و آیهٔ اکمال دین و اتمام نعمت در سورهٔ مائده را به این حقیقت آگاه می‌سازد.

لازمهٔ دین کامل این است که از آنچه نیاز زندگی بشر است غافل نبوده و دستورات نافع برای طرز زندگی در ابعاد مختلف داشته باشد. و همان طور که می‌دانیم به راسخ دین مقدس، هر چه باید بفرماید، فرموده است. نظری به کتابهای فقهی از چهارت تا دیات بیندازیم و این فقه پر بار را با تأمل در نظر بگیریم، در پیش از ولادت تا پس از ولادت چگونه در طرز زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی، راهنماییهای ضروری را ارائه فرموده است.

جامع احکام، توحید خداست

نکته‌ای که باید از آن غافل نبود این است که در رشته‌های

۱ - ﴿...الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ

دیناً...﴾ مائده: ۳.

مختلف این احکام متفاوت، حقیقتی نهفته است که همه را به یک معنا پیوند می‌دهد؛ سیاستش عین دیانت و جهادش با نماز و روزه‌اش، با نهی از منکر و داد و ستدش را با امر به معروف و حکومتش را با زراعت می‌پیوندد؛ آن حقیقتی که زاهد شب در محراب را شیر شجاعت روز در میدان نبرد و غمخوار ضعیفان و یار مسمندان می‌سازد، در برابر اشک یتیمی بی‌تاب؛ ولی در برابر ستمگر، بر خیمه دارد و بر کافران، سخت و بر مؤمنان، مهربان^(۱) می‌سازد، آن سیاست را می‌بایست یافت.

این حقیقت در عبودیت، خدای یکتا نهفته است؛ چون خدا را می‌پرستم برای من چه تفاوتی دارد که به آنچه دستور می‌دهد، نماز باشد یا جهاد، روزه باشد یا نهی از منکر، حکومت کردن باشد یا فرمانبری، داد و ستد باشد یا کارگری، در هر حال، من برای خدا کار می‌کنم^(۲) و او را در نظر دارم، حکم آنچه فرمان می‌دهد، من بنده فرمانم.

خوشی دنیا و آخرت برای مؤمنین است

راستی! خوشی زندگی در همین است که خوشنودی خدا را هدف باشد، نه طلب شهرت، شهوت و شکم، باید و به رحمت خدا دلخوش گردید^(۳) نه زیادتی مال و منال^(۴).

۱ - ﴿...أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ وَرَحَمَاءُ بَيْنَهُمْ...﴾ فتح: ۲۹.

۲ - ﴿يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ﴾ انشقاق: ۶.

۳ - ﴿كُلُّ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا...﴾ یونس: ۵۸.

۴ - ﴿...وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ...﴾ حدید: ۲۳.

این است که زبان معجز نمای پیغمبر گویا می شود: «فالمحیا محیاکم و الممات مماتکم»؛^(۱) زندگی، زندگی شما مؤمنین است و مرگ هم مرگ شما؛ یعنی کسانی که در زندگی، واقعگرا بودند و لذت معنوی زندگی را چشیده اند و مرگ، اول راحت آنان و زمان برداشت کشتشان است، شما مؤمنین هستید نه غیر شما.

انسان کارشان به جایی می رسد که جز خدا نمی خواهند و جز رضای او نمی جویند و نه تنها نماز و عبادتشان بلکه سراسر وجود و زندگی شان را در راه رضای او و رگشان برای خدای خود،^(۲) چه بهتر و بالاتر از این؟

ازدواج برای خدا

از جمله شوون زندگی از ازدواج است که همچون سایر شوون، فرق مؤمن و غیر مؤمن، با آن آشکار می گردد. غیر مؤمن جز هدف مادی و شهوانی ندارد و از ازدواج جز دفع شهوت و جهات مادی، چیزی نمی فهمد لذا به دنبال جمال و زیبایی، یا مال و ثروت، یا شهرت و مقام می رود. یا ازدواجهای سیاسی جهت منافع حزب و گروه انجام می گیرد، در برابر همسر و اولاد، در جهات صوری و مادی، مسؤلیتی برای خود نمی بیند؛ اما مؤمنین اند که در ازدواج هم، خواست و رضای خدا را می جویند و براساس ادای سکنه پیغمبر و طبق برنامه های واجب و مستحبی که برایشان معین فرموده است، عمل می نمایند.

۱ - مسند احمد: ۲ / ۵۳۸.

۲ - ﴿...إِنْ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَغْيَابِي وَمَنَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ انعام: ۱۶۲.

از خدا اولاد صالح می‌خواهند و زحمت تربیتش را به امید خیرات باقیات پس از خود، به جان و دل می‌خرند. روزی دهنده را خدا می‌دانند و به خاطر تنگدستی، اولادشان را نمی‌کشند یا از پیدا شدنش پیشگیری نمی‌نمایند.^(۱)

حفظ چشم و تداوم زندگی شیرین خانوادگی

عاریت در تورات شرع مقدّس، علاوه بر جنبه آخرتی و معنوی، برای حفظ شرف روزی از زندگی دنیوی، بی‌نهایت مؤثر است. به خاطر حفظ کانون گرم و مهر خانواده، پوشیدن چشم برای زن یا مرد متأهل کاملاً مؤثر است.

«چون دیده بدید، دل را او آویزند»

نخستین گام انحرافی برای ابراهیم پاشیده شدن خانواده، «چشم چرانی» است و حتی امام معصوم علیه السلام فرماید که:

«ال نظرة، سهم مسموم من سهام ابلیس»

«نگاه، تیری زهر آلود، از تیرهای شیطان است»

و: «کم من نظرة اورثت حسرة طويلة».^(۲)

«چه بسیار نگاه‌هاست که حسرت طولانی را در پی برد».

اما اگر انسان، چشم خود را نگهدارد، پوشیدن شیرینی ایمان، لذت کف نفس، دعا و استغفار ملائکه، پاداشهای ارزشمندی است که بر حسب روایات رسیده بهره‌اش می‌گردد.

۱ - ﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِنَّا لَنُكْفِيهِم مَّا كَانُوا خَافُوا﴾

۲ - فروع کافی: ۵ / ۵۵۹ / ح ۱۲.

پس به راستی حفظ چشم از نگاه کردن، شرط اساسی آسایش روان از آفات متعدّد است.

چه بسیار مردها یا زنهای هوسرانی که به دنبال یک نگاه، زندگی خانوادگی خود را به اصطلاح به آب و آتش کشیده و ظلمات شهوت، طوری بر دیده‌هایشان پرده افکنده که نه تنها عذاب آخرتی را اگر باور داشته باشند، از یاد می‌برند بلکه صدمات دنیوی را نیز نمی‌بینند.

دستورات شرع در مورد شوهرداری

یک زن مؤمن و متعهد به اسلام از نظر قرآن ﴿...حَافِظَتُ لِّلْغَيْبِ...﴾ است. نبودن شه‌ورش همچون وقتی که او هست، مال و ناموس و آبروی شوهرش را نگه می‌دارد.

در ستایش حوریان بهر تنه *خَوَاتِمُ مَثُورَاتٍ...﴾ (۱) و ﴿قَلَصِرَاتُ الْظُرْفِ...﴾ (۲) می‌فرماید: «چشم‌اسنان را نگاه به غیر همسرشان کوتاه است». و به تعبیر دیگر، تنها چشمشان به شوهرشان است.*

اسلام، خوب شوهرداری کردن و پا بر جای داشتن کانون گرم خانوادگی را جهاد زنها بر می‌شمرد و می‌فرماید:

«جهاد المرأة حسن التبعل» (۳)

«وظیفه عمده و نخستین یک زن متعهد، نگهداشتن دین شوهر و

تربیت نیکوی فرزندانش می‌باشد».

آیا تربیت و پرورش صحیح اولاد، از کار کردن در اداره یا مؤسسه‌ای کمتر است؟

۳ - فروع کافی: ۵/۹/ح ۱.

۲ - صافات: ۲۸.

۱ - الرحمن: ۷۲.

«الجنة تحت اقدام الامهات»^(۱)

«بهشت، زیر پای مادران است».

این واقعیتی است که زبان معجز نبوت آن را بیان فرموده. این مادران دلسوز و با ایمان، فرزندانی مؤمن و مجاهد به اجتماع تحویل می‌دهند و افراد بهشتی می‌سازند؛ اما مادران لایبالی نیز با بی‌بندوباری خود، آتشگیره دوزخ بار می‌آورند.

در تبلیغات رژیم طاغوتی چنین بود که حجاب و عفت و خانه‌داری و پسر رس و مذهبی بچه‌ها را عقب ماندگی و رکود زن می‌شمردند؛ ولی برهنگی و رقاصی و هرگونه لایبالی‌گری را تمدن و ترقی به حساب می‌آوردند.

اثر حرص و فریفته شدن به تبلیغات

خانمی را می‌شناسم با این که شوهرش دارای حقوق مکفی بود، در اثر تبلیغات پوچ، به استخدام آموزش و پرورش در رتبه رزیم گذشته درآمد و طبق برنامه ناچار، بایستی مدتی در روستاها خدمت کند. برای اداره خانه و تهیه خوراک و نظافت بچه‌هایش مستخدمه‌ای گرفت و خودش چند روزی یک بار به شهر و خانه‌اش می‌آمد، خسته و کوفته با اعصاب خرد شده و در نتیجه، داد و فریاد و جنگ و جدال با شوهر و بچه‌ها به خاطر چیزهای پیش پا افتاده به راه می‌انداخت و دوباره با فکر پریشان‌تر و اوقات تلخ‌تر به روستا بر سرکارش می‌رفت.

پس از مدتی متوجه شد بچه‌هایش حرفهای زشت و فحشهای رکیکی می‌دهند و کمتر در خانه قرار می‌گیرند و با بچه‌های ولگرد برنامه‌هایی دارند و مستخدمه نیز نه تنها سروسری با شوهرش پیدا کرده بلکه از دوری خانم حداکثر سوء استفاده را نموده و وسیله آشنایی آقا را با زنهای هر جایی فراهم می‌نماید و چون خرید مایحتاج خانه و مایله زندگی در اختیارش بود و با برنامه‌هایی که داشت، بر آقای خانم نفوذ داشت، خانواده را با کسر خرجی ماهیانه روبه رو ساخت.

خانم به سبب آمدن چگونه به خاطر چند هزار تومان اضافی، زندگی خود و شوهر و بچه‌هایش را تباه کرده است و باید نصف این حقوق را یکجا به مستخدمه بپردازد که این فاجعه را به وجود آورده و بخش دیگرش را صرف هزینه رفت و برگشت و لباس و خوراک گرداند و رفتار ناجورتری نسبت به خانه و شوهرش داشته باشد. آیا از دست دادن اعصاب و راحتی خیال و آسایش بان، همسر و فرزندان صالح، با این باقیمانده پول ارزش دارد؟

بالآخره استعفا داد و در کاشانه‌اش قرار گرفت و خوب است دوباره برنامه زندگی آرام خود را از سر بگیرد؛ اما آخرش را بشنود شوهر بیمار و عصبانی از برنامه زناشویی و ناتوان، پسری، روانه تیمارستان و پسر دیگر، به اصطلاح عقده‌ای با بیماری مزمن و خودش نیز افسرده و پژمرده.

اگر دستورات اخلاقی قرآن مجید را مورد نظر و عمل قرار می‌داد که جهاد زن، خوب شوهرداری است و وظیفه عمده‌اش پرورش

صحیح کودکان است با مهر و عطف مادری - که لازم‌ترین غذای روان کودک است - این ابتلا را نداشت.

البته ما منکر کار کردن زن در خارج از خانه با رعایت حجاب و عفاف نیستیم، بویژه وقتی که ضرورت تأمین معیشت اقتضا نماید؛ اما منکر این هستیم که بدون ضرورت و تنها به خاطر حرص، یا فریفته شدن به عنوان و مقام، یا پست، از وظیفه اصلی خود باز ماند و به چیز فرعی، بپردازد و در نتیجه اصل را فدای فرع نماید.

حکمیّت برای حفظ خانواده

نمونه دیگر از دستورات اسلام را در مشروعیت حکمیّت و به اصطلاح داوری میان زوجه و بیگم بینیم. بستگان زن و شوهر نباید خودشان را از زندگی آنان برکنار بدانند بلکه تا چرخ زندگی زناشویی بر روش عادی نیفتاده، بدون دخالت بیگم و ناروا، از اندرز و خیرخواهی، کوتاهی ننمایند. و وقتی به واسطه اختلاف سلیقه یا خودخواهی یکی از طرفین، زندگی زناشویی شان مورد تهدید قرار می‌گیرد، طبق دستور قرآن مجید:

﴿...فَابْتَغُوا حَكْمًا مِنْ أَهْلِهِ وَ حَكْمًا مِنْ أَهْلِهَا...﴾ (۱)

«یک نفر داور از خانواده مرد و یک نفر از خانواده زن، مسائل مورد اختلاف را بررسی می‌نمایند تا مانع جدایی شوند».

با این ترتیب، متوجه می‌شویم که چقدر شرع مقدّس برای زندگی

خانوادگی و سرنوشت بچه‌ها - که مردها و زنهای اجتماع آینده‌اند - اهمّیت قابل شده است.

طرز تربیت فرزندان و کمک به آنان

در طرز پرورش کودکان چقدر سفارش شده و به ویژه امر شده که آنها را نیکی کردن به پدر و مادر و عاق نشدن به آنان یاری نمایند. در بس روی بچه به مادرش تندی نکنید؛ چون به واسطهٔ علاقهٔ شدید به مادر ناراحت می‌شود و چون نمی‌تواند تلافی نماید، برایش عقده بر گردد. احترام بچه و محبّت به او باعث می‌شود که در انجام یکی از بزرگترین اجتناب الهی - که نیکی به پدر و مادر است - او را یاری کرده باشد. پدر و مادری که با بداخلاقی و تندخویی و توهین کردن به بچه او را از خود می‌رنجانند و به طور طبیعی از خود متنفر می‌سازند، چگونه توقع نیکی کردن او را دارند؟

خدمات ارزشمند شهید آیه الله دستغیب

از جمله خدمات ارزشمند شهید بزرگوار آیه الله دستغیب، کتاب «گناهان کبیره» و «قلب سلیم» است که می‌فرمود: «حاصل زندگی من است». راستی کتابی پر مطلب و کم نظیر که به درد عالم و عامی می‌خورد و هر کس به اندازهٔ بضاعتش از آن بهره‌مند می‌گردد.

همچنین سخنرانیهایی که لابلای تفسیر آیات قرآن و تذکرات لازم به اجتماع بیان می‌فرمود، مسائل خانوادگی و دستورات شرع مقدّس را با بیانی جالب و رسا پیاده می‌کرد و شکر خدای را که توفیق

تنظیم و تصحیح عمدهٔ این مطالب که بجا مانده از روی نواری، یا یادداشت‌های گذشته، نصیب بنده گردید و عمدهٔ آن نیز در چاپ‌های مختلف و قطع‌های گوناگون حتی به زبان‌های خارجی، ترجمه و منتشر شده و می‌شود.

خدمت دیگر که اخیراً به انجام رسید، جمع آوری و نشر آثار موضوعی آن بزرگوار است که تاکنون چندین جلد منتشر شده است. کتاب حاضر، مجموعهٔ فرازهایی از سخنان و نوشته‌های آن شهید بزرگوار، ابواب ازدواج و محیط خانواده و وظایف زوجین و پدر و مادر و اولاد است که جناب آقای «محمد شب زنده‌دار» زحمت جمع‌آوری و چاپ آن را بر عهده گرفتند و به نظر این جانب رساندند و پس از تصحیح مجدد، سبسی نمایند. زحماتشان قابل تمجید و قدردانی است.

امید است این اثر نفیس، همچون سایر آثار شهید بزرگوار آیه الله دستغیب، مورد استفادهٔ همگان قرار گیرد. مؤلف و ناشر و دیگر دست‌اندرکاران را از دعای خیر فراموش ننمایید و این زحمات مورد نظر قبول خداوند متان قرار گیرد بمنّه و کرمه.

شیراز - دیماه ۱۳۶۴

سید محمد هاشم دستغیب